

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ
КАФЕДРА «ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ»

Лабораторна робота № 5

з дисципліни «Операційні системи»

Тема: *«Основи використання скриптової мови інтерпретатору оболонки
командного рядку»*

Виконав:

Студент групи AI-202

Матненко Станіслав Володимирович

Одеса 2020

Мета роботи: придбання навичок автоматизації керування ОС з використанням скриптової мови інтерпретатору оболонки командного рядку.

Завдання до лабораторної роботи

Завдання 2.1

Розробіть програму MyOSParam на мові BASH, яка виводить на екран лише окремі дані про параметри поточного стану ОС з віртуальної файлової системи procfs у відповідності із варіантом з таблиці 3.

Програма повинна:

- 1) отримувати назву параметру з командного рядка;
- 2) знаходити значення параметру у відповідному файлі
- 3) виводити на екран значення параметру та опис призначення параметру українською мовою.

№ команди	№ учасника команди	1-й параметр пам'яті	2-й параметр пам'яті	Параметр процесору
1	1	<i>MemTotal</i>	<i>Shmem</i>	<i>vendor_id</i>
1	2	<i>MemFree</i>	<i>Slab</i>	<i>cpu family</i>
2	1	<i>MemAvailable</i>	<i>SReclaimable</i>	<i>model</i>
2	2	<i>Buffers</i>	<i>SUnreclaim</i>	<i>model name</i>

Завдання 2.2

Розробіть програму на мові BASH, яка виконує дії у відповідності з варіантом, представленим у таблиці 4:

- my_create_file – створити файл;
- my_create_directory – створити каталог (команда mkdir);
- my_change_directory – змінити назву каталогу (команда mv);
- my_change_file – змінити назву файлу (команда mv);
- my_delete_file – видалити файл (команда rm);
- my_delete_directory – видалити каталог (команда rmdir).

№ команди	№ учасника команди	Назва файлу-скрипту	Обмеження на довжину назви	Обмеження на зміст назви
1	1	<i>my_create_file</i>	Не більше 21	Не більше 2 цифр підряд
1	2	<i>my_create_directory</i>	Не більше 22	Не більше 3 цифр підряд
2	1	<i>my_change_directory</i>	Не більше 23	Не більше 4 цифр підряд
2	2	<i>my_change_file</i>	Не більше 24	Не більше 5 цифр підряд

Для всіх варіантів передбачається наступний опис кроків алгоритму роботи програми:

- 1) запропонувати ввести назву об'єкту, використовуючи українське запрошення;*
- 2) перевірити присутність об'єкту (для команд видалення або зміни) або відсутність об'єкту (для команд створення) з такою назвою у файловій підсистемі, використовуючи відповідні команди та файли;*
- 3) якщо об'єкт відсутній (для команд видалення або зміни) або присутній (для команд створення), тоді вивести на екран відповідне повідомлення про помилку та завершити роботу програми;*
- 4) якщо назва об'єкту не відповідає вказаному обмеженню, тоді вивести на екран відповідне повідомлення про помилку та завершити роботу програми;*
- 5) якщо назва об'єкту відповідає вказаному обмеженню, виконати відповідну команду.*

У кроках алгоритму об'єктом може виступати файл або каталог, в залежності від варіанту завдання.

Для перевірки правильності роботи програми необхідно:

- для команд видалення або зміни - попередньо створити об'єкт, виконати програму, а потім ще раз її виконати, що приведе до помилки;*
- для команд створення - попередньо видалити об'єкт, виконати програму, а потім ще раз її виконати, що приведе до помилки.*

Завдання 2.3

В попередній лабораторній роботі ви створили файл CSV-формату за пунктом 2.2.3. Розробіть програму на мові BASH, яка автоматично:

- читає зміст файлу з урахуванням табличної структури (рядки, стовпчики), використовуючи перенаправлення потоку;*
- створює каталог з назвою, співпадаючою з назвою 3-го стовпчика таблиці файлу;*
- у створеному каталозі створює файли, назви яких співпадають зі значеннями 3-го стовпчика таблиці файлу.*

Хід роботи

Завдання 2.1:

Скрипт:

matnenko_stanislav@vpsj3IeQ:~

GNU nano 2.3.1

File: MyOSParam

#!/bin/bash

```
echo "Введіть параметр пам'яті - Buffers або SUNreclaim - чи процесу - model name"
read param
echo "Введений параметр - $param ."
if [[ $param == "Buffers" ]]; then
    echo 'Buffers - область пам'яті, зайнята зберіганням даних, які очікують запису на диск.'
    grep ^Buffers /proc/meminfo
fi
if [[ $param == "SUNreclaim" ]]; then
    echo 'SUNreclaim - область пам'яті, яку неможливо відновити, навіть якщо бракує пам'яті.'
    grep ^SUNreclaim /proc/meminfo
fi
if [[ $param == "model name" ]]; then
    echo 'model name - назва моделі процесора.'
    grep "model name" /proc/cpuinfo | uniq
fi
```

Тестування:

```
[matnenko_stanislav@vpsj3IeQ ~]$ bash MyOSParam
Введіть параметр пам'яті - Buffers або SUNreclaim - чи процесу - model name
Buffers
Введений параметр - Buffers .
Buffers - область пам'яті, зайнята зберіганням даних, які очікують запису на диск.
Buffers:                6652 kB

[matnenko_stanislav@vpsj3IeQ ~]$ bash MyOSParam
Введіть параметр пам'яті - Buffers або SUNreclaim - чи процесу - model name
SUNreclaim
Введений параметр - SUNreclaim .
SUNreclaim - область пам'яті, яку неможливо відновити, навіть якщо бракує пам'яті.
SUNreclaim:             27136 kB

[matnenko_stanislav@vpsj3IeQ ~]$ bash MyOSParam
Введіть параметр пам'яті - Buffers або SUNreclaim - чи процесу - model name
model name
Введений параметр - model name .
model name - назва моделі процесора.
model name              : Intel(R) Xeon(R) CPU E5-2695 v2 @ 2.40GHz
[matnenko_stanislav@vpsj3IeQ ~]$
```

Завдання 2.2:

Скрипт:

```
#!/bin/bash
echo -n "Введіть назву файлу: "
read file_name
if [[ -f $file_name ]]; then
    echo "Заданий файл присутній у файловій підсистемі."
    if [[ ${#file_name} -gt 21 ]] || [[ $file_name =~ [0-9]{6,} ]]; then
        echo "Назва файлу не задовольняє обмеження відповідно до варіанту."
    else
        echo -n "Введіть нову назву файлу: "
        read file_name2
        echo "Введена нова назва: $file_name2 ."
        mv $file_name $file_name2
        echo "Назва змінена! Нова назва файлу - $file_name2 ."
    fi
else
    echo "Не існує файлу із вказаною назвою."
fi
```

Тестування:

1) Створюємо файл:

```
[matnenko_stanislaw@vpsj3IeQ ~]$ cat > TestFile.txt
1234text
^^
```

2) Виконання:

```
[matnenko_stanislaw@vpsj3IeQ ~]$ bash my_change_file
Введіть назву файлу: TestFile.txt
Заданий файл присутній у файловій підсистемі.
Введіть нову назву файлу: bash123456.txt
Введена нова назва: bash123456.txt .
Назва змінена! Нова назва файлу - bash123456.txt .
```

У випадку, коли умови не виконуються:

```
[matnenko_stanislaw@vpsj3IeQ ~]$ bash my_change_file
Введіть назву файлу: bash123456.txt
Заданий файл присутній у файловій підсистемі.
Назва файлу не задовольняє обмеження відповідно до варіанту.
```

3) Видаляємо файл та тестуємо програму знову:

```
[matnenko_stanislaw@vpsj3IeQ ~]$ bash my_change_file
Введіть назву файлу: bash123456.txt
Не існує файлу із вказаною назвою.
[matnenko_stanislaw@vpsj3IeQ ~]$
```

Завдання 2.3:

Скрипт:

```
#!/bin/sh

file_name=matnenko1.csv

if [[ -f $file_name ]]; then
    name=$(cut -d, -f3 $file_name | head -n 1) #назва третього стовпця
    mkdir "$name" #створення каталогу
    lenght=$(wc -l $file_name | cut -d ' ' -f1) #кол-во строк в таблиці
    for ((i=1; i<($lenght-2); i++))
    do
        str3_file=$(cut -d, -f3 $file_name | head -n $i | tail -n 1);
        if [[ $str3_file != "" ]]; then
            > /home/matnenko_stanislaw/"$name"/"$str3_file"
        fi
    done
else
    echo 'Файл не існує.'
fi
```

Виконання та перевірка результатів:

```
[matnenko_stanislaw@vpsj3IeQ ~]$ bash Task3
[matnenko_stanislaw@vpsj3IeQ ~]$ ls
accounts.csv      Lab2_html_33e85aa5b39fbbf8.png  Lab2_html_89c5a82b950de484.png  Lab2_html_d39a289ae664b5a0a.png  matnenko2.csv  MyOSParam.save.2
Lab2.docx         Lab2_html_3b12d34fec7e9c63.png  Lab2_html_8b5fdd150ced5f94.png  Lab2_html_d3ae4fcf65aff1.png     matnenko3.csv  Operating-System-Laboratory-Work-4
Borovets5.csv    Lab2_html_472a46cc16d8c2fc.png  Lab2_html_8d9004669466bfcd.png  Lab2_html_e5e55e3e01266105.png  matnenko4.csv  os.lab1.cpl251.html
.git             Lab2_html_574df2bccc7e978.png   Lab2_html_93220d88e129bc55.png  Lab2_html_f23085cb6fd11072.png  matnenko5.csv  os.lab1.utf.html
Lab2.html       Lab2_html_69ef761206c65cd5.png  Lab2_html_9e055c3e0ad51988.png  Lab2_html_f8483ac3ebe4b9e1.png  matnenko_lab_3  Task3
Lab2_html_2111992e4828fa27.png  Lab2_html_73e159d1c181d4e.png   Lab2_html_9fe3fb0a664ecc5.png   Lab2.pdf                my_change_file  Жива маса сільськогосподарських тварин
Lab2_html_2845477d4c2d458b.png  Lab2_html_79f37802d21ca400.png  Lab2_html_b4311fa5a62c767.png   matnenko               MyOSParam
Lab2_html_2b2166f69121ca5b.png  Lab2_html_82c25e6e07b4d4a3.png  Lab2_html_b629b6e7d4d43137.png  matnenko1.csv          MyOSParam.save
Lab2_html_88327d35b7579b10.png  Lab2_html_dice501624b27830.png   matnenko_2_2.csv                MyOSParam.save.1
```

```
[matnenko_stanislaw@vpsj3IeQ ~]$ ls "Жива маса сільськогосподарських тварин"
- 143 1812 20258 3917 3950 42 552 5956 71 758 Жива маса сільськогосподарських тварин к
[matnenko_stanislaw@vpsj3IeQ ~]$
```

Висновок. В процесі виконання ми опанували базові навички створення скриптових програм в інтерпретаторі оболонки командного рядка, такі як перевірка існування файлу, введення та виведення значень змінних, використання умовних та циклічних операторів.